

3 BÖNDAGEN 1858 OTTESÅNG

<sid1> Tredje Bön[de]-gen 1858. Ottesångs Test [Text]. Micha 7:19.

Herren skall ännu förbarma sig öfver oss, slå våra miss[er]gärningar neder och kasta våra synder i Hafvets djup. Vår up[p]lä[sa]sta hel[iga] Text innehåller sådana tal[er]sätt, som icke <sid2> äro brukliga nu för tiden[.] P[ro]feten Micha brukar på flerställen [flere ställen] i sin skrift ovanliga talesätt på hvilka man ju för tiden skulle stöta sig. Antingen hade han med flit valt sådana underliga talesätt, för att med dem utmärka sig framför andra Lärare, eller också <sid3> brydde han sig icke om, att hålla granna och vackra predikningar, som mest behaga mäng[den], utan talade rätt fram, som orden föllo sig. Han hade förutsagt dem de straffdomar, som skulle drabba det ogudaktiga folket, han hade visat dem det förskräckliga elände som skulle komma <sid4> öfver dem för deras ogudaktiga lefverne. Men det ogudaktiga folket tyckte icke om sådana hotelser, emedan de trodde sig hafva lefvat efter bästa vett och Samvete, när de slogs, söpo och horade, bedrofvos stöld och tjufveri[.] naturligt[vis] på ett fint och hederligt sätt, att icke Lagen kunde <sid5> komma åt kron[st]ufvarne. Man drakk och höll sig lustiger, man föraktade Guds ord, och slängde boken under bänken. brennvins[flaskan] och kort[leken] på bordet. Svordomar och galenskaper, hvar heldst man kom. Guds namn <sid6> missbrukades till Trolldom[.] vidskep[else] och svart[konster] Grannlåt och högfärd i klädsel allra mest var Gerigheten, och vingleriet[?] i svang. Nu hade Profeten på Guds befallning förkunnat Guds straffdomar, men förutsäger dock bättre tider, sedan <sid7> Folket hade undergått sitt välförtjenta straff, och blifvit befriadt från det Balyniska [Babyloniska] fängelset, då skulle Herren kasta deras synder i Hafsens djup. Det låter något besynnerligt i <sid8> våra öron, att synderna kastas i Haf[sen]s djup, men den hvilkens Samvete är betungadt af synder, önskar och beder att synderna måtte kastas i Hafsens djup, han önskar att hans synder måtte begravas i glömskans djup. Men synderna begravas icke så lätt i glömskans djup, sedan de kommit <sid9> på människans Samvete. Han kan icke, så lätt komma ifrån sina synder som han gjort dem. Den sorglösa människan har egentligen inga synder på sitt samvete, emedan djefvulen redan länge sedan har begravit dem i glömskans flod. Hedningarne <sid10> hade den Tron[.] att ingen människa kunde få Samvets frid i andra verlden, innan han drukkit ur glömskans flod. Människan borde dricka så mycket af glömskans flod, att han glömde allt[.]sammans, han skulle glömma icke allenast alla sina synder, utan äfven skulle <sid11> hon glömma hela sitt jordiska lif, han skulle glömma, allt hvad han älskat i verlden, Han skulle alldrig komma ihåg, att han varit till i verlden. då först skulle hon få Samvets[.]frid. Men denna glömskans flod har nu uttorkat, så att det icke lär vara möjligt, att glömma, hvarken hat eller kärlek <sid12> glädje eller sorg, nöje eller smärta, allt hvad människan känt, tänkt[.] talat eller gjort[.] måste han minnas i evigheten om [han] vill eller icke, och deruti består just förbannelsen, att han icke kan glömma, något af hvad han här i ver[ld]en [har] tänkt[.] talat eller gjort <sid13> Då äfven det som han alldrig vet

3 BÖNDAGEN 1858 OTTESÅNG

sig hafva gjort[,] framställes för henne, och lägges henne ti[II] last, till Exempel de, som hafva varit obarmhärtiga mot de christna och hatat dem [utan] att veta det, de för[-]dömes på domens dag för sådana syn[der] de aldrig vet sig hafva gjort. <sida14> De fråga Frälsaren: Herre[,] när sågo vi Dig hungrigan[,] Törstigan, husvill eller Naken och sjuk[,] eller i fängelse, och vi tjente Dig icke. Dessa fördömda åbe[-]ropa sin oskul[d.] De veta sig aldrig hafva varit obarm[-]härtige emot Frälsaren. Och lik[-]väl, dömas de för en synd, som <sida15> de aldrig veta sig hafva begått. Huru skall det [<det> [upprepning](#)] då gå med sådana synder som de veta vara skyldiga till, De kunna aldrig glömma dem[.] Och deruti består just förbannelsen att der icke finnes någon glömskans flod, som kan taga bort minnet[.] om det vore <sida16> någon som kunde kasta deras synder i Hafsens djup; så skulle de få samvets frid; men der i Helvetet finns ingen, som kan kasta deras synder i Hafsens djup. Men här i nåda[-]tiden <sida17> finns det en, som kan kasta de betungade Samvetens synder i Hafsens djup. Och det är Herren. Men de som icke äro betungade af synder, de behöfva i[n]gen Frälsare, Ty syndastraffet verkade icke på Israels folk: de bättrade sig endast i utvärtes måtto <sida18> De tjente icke synliga afgudar efter Babyloniska fängelset, men de blefvo i det stället stora skrymtare. Nogranna uti yttre Guds tjensten[,] men ingen invär[-]tes hjertans förändring skedde. Endast några få själar blefvo <sida19> betungade af sina synder, och om dessa är det, som Profe[-]ten talar i dagens Text. Visserligen mena många nu för tiden, att man icke må taga Profeternas förutsägel[-]ser efter orden, att det i gamla Testamentet icke var många, som trodde på ett lif efter detta, att Gud icke kan vara så orättvis <sida20> att [Han] låter någon umgälla ett timligt brot[t] med oändliga straf[f.]

Alltså mena de som tyda skriften efter sitt förnuft[,] att ingenting säkert är oss bekant om människans tillstånd efter döden. Att människan såle[-]des bör taga <sida21> det säkra för det osäkra; det vill säga: han bör njuta detta lifvets fröjder[,] använda sina krafter, sin vilja och sitt förstånd, att göra detta lifvet så lyckligt som möjligt: ty gud kan icke vara så sträng, att han förbjuder oskyldiga nöjen, hvartill <sida22> äfven hörer frosseri[,] dryckenskap, otuckt, dans, kortspel, Spectakel, högfärd[,] grannlåt, svordomar, allt detta hörer till detta lifvets oskyldiga nöjen. Detta är ingen synd, blott man anna[rs] är hederlig mot sina vänner och lefver anstän[-]digt efter sitt stånd. <sida23> Sådant förnuftigt tal får man höra nu för tiden. Och likväl hafva denna verldenes visaste män försökt att bevisa själens odödlighet och ett [<ett> [upprepning](#)] lif efter detta, samt en redogörelse måste följa huru människan användt sina kropps och själs krafter här i lifvet; denna verldenes vise på[står] att det är ganska få människor, som <sida24> [<som> [upprepning](#)] kommit till Förnuftets rätta bruk, och ibland dessa få, som kommit till Förnufte[t]s rätta bruk, kunna endast de räkna på ett bättre lif, som up[p]nått dygdens höga Ideal. Denna lära är någonting helt annat, än den lära, som förkunnas af nu tidens Fritänkare <sida25> att

3 BÖNDAGEN 1858 OTTESÅNG

menniskan är ska[-]pad för att njuta allt hvad njutas kan; ty man vet ändå in[-]genting säkert om människans tillstånd efter döden. Det är visserligen sannt, att <sida26> vi veta ganska litet om människans tillstånd efter döden, och det lilla som vi veta derom är så dunkelt så obegripeligt och så alldeles stridande emot alla våra förnuftiga föreställ[-]ningar om Guds Rättvisa, att Förnuftet måste hissna, när det <sida27> talas om de eviga straffen, som skola följa på ett timligt brott. Derföre tror ingen Sorglös människa att det finns något Helvete; ja ingen, som icke sjelf varit i Helvetet, tror att det finns något helvete. Och om det finns något Helvete, så måste det finnas endast för djeflar, men <sida28> icke för hederligt folk. Om vi gå till Bibeln och Lut[her] så finna [vi], att Helvetet måste vara tillredt icke allena[st] för djeflar, utan äfven för allt hederligt folk, som icke blifvit om[-]vändt och pånyttfödt. Luther och hans anhängare, fördöma alla, som icke hafva samma Tro, som <sida29> de hade; och denna magt att döma hade Luther tillegnat sig enligt Guds ord, och egen erfarenhet.'

Luther hade nemligen varit i Helvetet, och vis[s]te således af egen erfarenhet, att det fanns ett Helvete i hans egen barm. Då han var i Sam[-]vets qual, då kän[-]de han, att det fanns ett Helvete. Derföre måste <sida30> Han grubbla; och fundera läng[e] och väl, huru han skulle blifva frällst ifrån detta Helvete. Och hade icke Luther grubblat, så hade vi varit i Påfvedömet ännu i den[-]na dag.

Nu för tiden hafva de fleste Luthers Tro endast i peruken men icke i hjertat <sida31> De hafva ick[e] sådana erfarenheter, som Luther; de hafva icke genom[-]gått Nådens ordning i hjertat, utan på papperet. Derföre veta de ingenting om väckels[en], omvändelsen, pånyttfödelsen; men läran om helgelsen drifva de <sida32> med all magt icke för egen räkning, utan för de christnas räkning, stor-sak i huru de sjelfva lefva. Emedan de pås[tå] sig ega rättighet, att hafva sin frihet, nemligen den frihet, som denna verldenes Gud har gifvit dem. Denna <sida33> verldenes Gud tror sig vara den friaste af alla varelser, emedan han afskuddat sig alla band, och han tror sig icke [vara] beroende af någon högre Magt[.] Samma köttsliga frihet mena sig äfven Hans trogne tjenare <sida34> ega; ty de säga som Judarne: vi äro frie födde, vi hafve ingens trälar varit. Och hvaruti består då denna frihet? Jo; den består uti andelig trældom. Nu säger Profeten i dagens Text. Herren skall kasta alla våra synder i hafsens djup, och detta nådelöfte, tillegna <sida35> sig nu alla nådetjufvar, de mena att Gud har kastat alla deras synder i hafsens djup; men de[t] är denna verld[e]nes Gud, som har kastat alla deras synder i glömskans flod. De komma alldrig <sida36> sina synder ihåg. De tänka alldrig på sitt förra lefverne. Det förefaller dem, som skulle Gud hafva glömt dem, enär de sjelfva glömt dem. Men Gud har icke så dåligt minne som nådetjufvarne hafva. Åtminstone komma de alldrig <sida37> ihåg, huru de betedt sig emot Frälsaren. När han på Domens dag förebrår dem för hårdhet, och obarmhärtighet emot honom. De säga sig alldrig hafva

3 BÖNDAGEN 1858 OTTESÅNG

sett Frälsaren i någon nöd. Och likväl dömer han dem, för de brott, som de alldrig veta sig hafva begått.

<sida38> Nu skulle det vara för de ångerfulla, för de botfärdige, för de bedröfvade som Profeten skrifver i Dagens Text[:] Herren skall ännu förbarma sig öfver oss, slå våra synder neder och kasta dem i Hafsens djup. Men de bedröfvade äro nu för tiden sällsynta; man finner dem icke ibland de bespott[are] <sida39> som, [<som> [upprepning](#)] hata och förföl[ja] de christna och tror sig göra Gudi en tjenst dermed, att de dräpa Christi Lärjungar. Man finner icke de botfärdiga ibland krögare och fyllhundar; Man finner icke förkrossade hjertan, bland horkarlar och horkonor, som älska <sida40> vällust mer än Gud; Man finner icke några sörjan[-]de Jesu Lärjungar bland den stora hopen, som ropar korsfäst korsfäst. Man finner dem icke <sida41> ibland Nikodemi vänner, som icke säga ett ord, när Frälsarens lif är i fara. Endast der, finner man dem, som gråta och jämra sig, ibland de sörjande Lärjun[-]gar, som se den Korssfäste blöda på korset, för deras synder, som höra [[dem](#) [överstrykt ord](#)] <sida42> [[honom](#)] ropa: min Gud min Gud hvi hafver du öfvergifvit mig? Ibland des[s]a sörjande Lärjun[-]gar finna vi ämnen till sanna Christna, Och på dem syftar Profe[-]ten, när han säger. Herren skall ännu förbarma sig öfver oss, slå våra synder neder och kasta dem <sida43> i hafsens djup.

Huru är det nu med Er i sörjande Jesu [[Jesu](#) [upprepning](#)] Lär[[jun](#)]gar? Tron I, att Herren hafver kastat alla Edra synder i Hafsens djup? Tron I, att Herren vill förbarma sig öfver Eder? om I viljen salige <sida44> varda, måsten I Tr[o] att Herren hafver kastat alla Edra synder i Hafsens djup. En sådan Tro fingo Lärjungar[[ne](#)] på Ping[[e](#)]stdagen då de fingo den Helige Anda.

Maria Magdalena sitter ännu och gråter på Christi graf. Hon tror icke, att hennes himmelske vän är lefvande och att Han <sida45> står framför henne. Men snart skola hennes ögon öppnas. Hon skall känna honom på rösten. Hon skall få omfamna hans knän, hon skall få se honom förklarad. Hon skall få se honom upfarande till sin Fader. Hon skall få se honom på Zions berg <sida46> förklarad, med de fem såren, hvilka Han fått för sin kärleks skull. Der skall hon få tacka[,] prisa och ära Honom, när hon är för svag, att prisa [[H](#)]onom här. Hon skall få njuta af den saliga åskåd[-]ningen, ifrån Evighet till Evighet[.] Amen.

—
Original / Merikallios samling / Uleåborgs landsarkiv